

O PSANÍ – DENÍČEK AUTORA

/úvod/

Psaní je vášeň, je to smysl a je to seberealizace.

Jako každá aktivita má ale i tato svá úskalí. Já, jako autor, jsem jen zaznamenávala své postřehy, postupy, názory, problémy a vychytávky, které jsem během let provozováním této čas-žeroucí a smysl-dávající činnosti vypožorovala.

Berte to s nadhledem a přihlížejte prosím k tomu, že jsem psala výhradně o svém postoji k psaní a tudíž vše, co se níže pod tímto úvodem nachází, je čistě subjektivní. Nevylučuji ale, že se v tom kde kdo nenajde a jsem si skoro jistá, že nejeden autor mi dá zapravdu.

– Domča

1.

Kdybych za každou napsanou větou dostala korunu, byla bych milionář.

2.

Psaní, ač se to vůbec nezdá, je neskutečná dřina. Kdyby se kmitání prstů po klávesnici převedlo na běh, je ze mě sportovec!

3.

Pořád projíždím to, co už jsem napsala, začítám se a v jednom kuse nacházím chyby – tady je překlep, támhle jsem omylem udělala z „jeho“ „její“, tady je zase ta oči vypalující hrubka, tenhle odstavec zní divně, tohle tam je zbytečný...

4.

Bojím se, že vtipy, narážky a legrační scény v mojí knize budou připadat k popukání jen mně a čtenářům to vyzní jako trapný pokus.

5.

Mívám příšerný pocit, když dopíšu příběh, uzavřu ho a vím, že je konec. Začne se mi stýskat a najednou mám milion dalších nápadů, co by se mohlo stát a dít a všechno, jenže už je zkrátka pozdě. Natahování a doplňkové kapitoly a texty můžou zcela zničit celkový dojem z knihy, přestože byl psán jen s tím nejlepším, čistě fanouškovským úmyslem.

6.

Fakt hodně tomu obětuju a nikdo, kdo nikdy nic delšího než dvě A4 papíru na referát z dějepisu nepopsal, v životě nepochopí, co stojí vyprodukovat 300 stran kvalitního, promyšleného a poutavého textu, dotáhnout každý detail a vychytat všechny mouchy. Je to nedoceněná práce a teď nemám na mysli tu finanční stránku, ale duševní.

7.

Někdy mám ošoupaná zápěstí, jak moc píšu.

8.

Nikdy, ale jako vážně NIKDY nejsem se svým textem 100% spokojená. Pořád mám pocit, že by to šlo ještě líp, ještě o úroveň výš, ještě... A můj beta čtenář to nechápe, on je jako konzument na výsost spokojený. Taky všeho moc škodí, takže ve finále to samým vylepšováním můžu klidně úplně pos*at.

9.

Psaním trpí moje oči, prsty, záda a zadek. Protože počítač a protože spousta hodin v jedné poloze. Proto.

10.

Čím víc píšu, tím hůř mluvím. Je to zkrátka forma „pracovní“ deformace a je to k pláči. Na papír dokážu vyšvihnout květnatou větu bohatou na ta nejrozmanitější slova prošpikovaná popisem i emocemi, ale jakmile se mám vyjádřit slovně, je to k uzoufání.

11.

Když píšu, nevnímám. Fyzicky sedím u stolu, duševně mě ale nenajdete.

12.

Když se mě někdo zeptá, co dělám, obvykle se mi nechce odpovídat. Ale něco musím, že jo, a protože toho zase tolik není, přiznám se, a povím prostě, že: „Píšu.“ Ta lavina, co se potom utrhne, mě vždycky skoro pohřbí.

13.

Ne, psát opravdu nemůže každý trouba. I když to pro mudly vypadá jako brnkačka a děsná legrace a vlastně takový druh flákání, je to dřina a umění a pot a slzy a krev a kus mojí duše, kterou nechám v každém slově, co napíšu.

14.

Nejhorší reakce na zjištění, že píšu knihy, je, když se mě dotýčný zeptá: „A už ti něco vyšlo?“ Kdybych na to měla sílu, pokaždé bych vyjmenovala:

Smyslem a cílem psaní není vždy nakladatelská smlouva a fyzický produkt v knihkupectví.

Smyslem psaní je, dělat radost svým čtenářům a jim je jedno, jak jim svůj příběh naservíruju – na blogu, na publikačních serverech, jako e-book nebo expres pdfko na mejl.

Kdo to na vlastní kůži nezkusil, nemá ani ponětí JAK MOC TĚŽKÉ je v dnešní době, při obrovské produkci knih, se zahraniční = osvědčenou konkurencí v zádech a bez známého jména se prosadit. Vydavatelé (bez urážky) moc vlastní autory nechtějí. Je to risk. A taky vás dost často (rozumějme pořád) ignorují, neodepisují na emaily a nevyjádří se (a to ani zamítavě) k vašemu rukopisu.

15.

Často si představuju, jak by můj příběh vypadal, kdyby to byl film. Byl by vážně skvělejší.

16.

Lidi se bojí v mé přítomnosti číst. Protože je sleduju, hodnotím reakce a přemýšlím, kde zrovna jsou. Nechápu proč, ale ta hypnotizace jim jaksi vadí. Mluvím samozřejmě o čtení mého textu, o všech ostatních knížkách si jsem schopná s nimi popovídat, až je v klidu dočtou.

17.

V příbězích se vždycky nějakým způsobem opírám o čas. Dny, týdny, roční období. Potud je to v pohodě. Horší je, když je třeba zmínit rok. Protože, když to napíšu v roce 2013, logicky napíšu, že se i v knize nacházíme ve stejném roce (nepíšu sci-fi, je to alternativní realita ±). Ale příběh stárne, stejně jako mi a přijde mi neskutečně debilní, když kniha vyjde třeba o tři roky později a teď to tam zní jako pravěk... Navíc já si to hnedka přepočítávám a říkám si: „No jo, tak ty postavě už není sladkých osmnáct, ale krutých dvaadvacet...“ Prostě mi přes to nejede vlak.

18.

Bojím se nechat nějakou ze svých postav trpět, nebo ji dokonce zabít, protože mi moji fanoušci slíbili, že pokud to udělám, udělají to samé i oni mě. Není tohle náhodou vyhrožování?

19.

Občas se mi stane, že když si chatuju s nějakým kamarádem a on se mě zeptá, co zrovna dělám, odepíšu mu, že: „Píču.“ Samozřejmě to je překlep, ale zkuste potom vysvětlit, že jsem si jenom spletla levý prsteníček s prostředníčkem a ze š je omylem č, že jo...

20.

Píšu jenom to, co bych si ráda přečetla. Takže vlastně píšu v první řadě pro sebe a teprve až potom pro všechny ostatní.

Tady heslo, (který, někdy bohužel, někdy bohudík, prostupuje můj život), „když to chceš mít pořádně, nikdo to neudělá líp, než ty sám“, absolutně platí.

21.

Někdy toho mám v hlavě tolik, až mám pocit, že mi praskne.

22.

Mívám abstinenční příznaky, když delší dobu nic nenapíšu.

23.

Dalo by se říct, že v mém notebooku je celý můj život. Alespoň v tom směru, že jsem s ním strávila tolik času, že když jedu pryč, jede on se mnou a pokud ne, vyfotím si ho a stýská se mi. Doma ho hladím, jemně s ním zacházím a nikdo jiný se ho nesmí ani dotknout. Vážně vrčím, když se mě někdo zeptá, jestli ho na něj pustím, že se jenom jukne na mejl. Ne, nejukne. Tečka. Definitivní.

24.

Někdy, když píšu, zakloním hlavu a dívám se na nebe. Ne, nehledám tam odpověď, jen si v duchu procházím všechna vhodná synonyma.

25.

Líbací scény vždycky několikrát přepisuju. A vždycky se při jejich psaní tak trochu stydím.

26.

Nikdy nevím, kam mají jít hlavní postavy na rande.

27.

Na internetu mám neustále předvolené čtyři stránky:

- slovník cizích slov
- databázi synonym
- pravidla českého pravopisu
- a Google

28.

Nejsem schopná si nějakou zajímavou životní situaci, událost nebo vlastně cokoliv jen tak užít. Můj mozek to okamžitě v reálném čase začne převádět na příběh a mě v mozku běží věty tak, jak bych je napsala.

29.

Často mívám v hlavě nějakou scénu tak konkrétní, že ji chci stůj co stůj úplně přesně převést na papír, aby ji čtenáři viděli přesně tak, jako já. Bohužel to skoro nikdy nejde, protože v takovém případě sklouznu do suchého popisu, kde co přesně bylo a jak co přesně vypadalo. Scéna se natáhne a ztratí švih a potom všechno, co mě na ní tak fascinovalo, vyzní do prázdnoty. Proto se držím bodu č. 15. Ten to jistí.

30.

Můj mozek je jako multikino. Neustále v něm běží na pozadí mých myšlenek nějaký film. A každý z nich stojí za to.

31.

Často se divím, kde jsem ke své fantasmii přišla.

32.

Strašně mi vadí opakování slov. Když píšu, dávám si na to extra pozor (samozřejmě i tak se mi občas někde něco nevědomky naklonuje). Horší je, že jsem toto pozorování přenesla i do reálného života a sleduju to všude – v rozhovoru, v nápisích, v mailu... Lidi, copak znáte od jednoho výrazu jen jedno slovo? Náš jazyk je přeci tak rozmanitý a květnatý!

33.

Pečlivě vybírám jména postav, protože to nemůže být jen tak to první, co na mě vykukne z kalendáře. Každé jméno určuje jeho nositele a dotváří tak celek jeho charakteru. Ano, opravdu to беру velmi vážně.

34.

Ve všem, co vidím, slyším nebo čeho se účastním, vidím náměty a potenciál.

35.

Bojím se, že nikdy nestihnu napsat všechno, co mě kdy napadlo.

36.

Mám autorské bloky. A krize. A taky deprese.

37.

Asi dvaosmdesátkrát jsem chtěla seknout s psáním a dvaosmdesátkrát jsem to nedokázala, protože to je prostě proti přírodě.

38.

Pečlivě vybírám i značky aut, v kterých mé postavy jezdí. Jsem schopná se v psaní na týden zaseknout, pokud nevím, čím se budou vozit a opravdu nejde udělat jen „...nasedli do bílého xx s rozbitým předním sklem...“ a název doplnit, až se rozmyslím. Prostě ne.

39.

Opravdu seriózně zvažuju, že věnování v mé knize bude patřit Googlu.

40.

Nejvíc mě napadají hlášky, když absolutně nemám, kam bych si je zapsala.

41.

Bojím se, že jednou potkám člověka, který bude vypadat úplně jako moje postava v mých představách. Zároveň by to byl ale neskutečnej mazec a dotyčný/á by se mě už nikdy nezbavil/a.

42.

Všechno, co jsem kdy vymyslela, je čistě a jen z mojí hlavy. A pokud bude mít někdo dojem, že něco podobného už četl, potom věřte, že to jsem jenom znovu objevila Ameriku, protože já prostě nevěděla, že už to existuje.

43.

Jedna z nejlepších věcí na psaní je, že můžete vysílat do světa svoje názory, myšlenky, úvahy a životní postoje. Nenásilně, osobitě.

44.

Hodně mě inspirují písničky. Někdy je to textem, někdy melodií a někdy jen pocitem, který z nich v určitou chvíli při poslechu mám.

45.

Literární soutěže mě dost stresují. Zejména vůbec tím, že mají pevně stanovený datum uzávěrky a potom taky krutopřísným rozsahem, který mi je vždycky málo. A dost často mi taky dělá problém na povel vyplivnout příběh v požadovaném žánru. Na druhou stranu ale, nikdo mě do nich nenutí, takže za veškeré nervy si můžu sama.

46.

Nejsem schopná si zapamatovat, v jakých případech se píšou velká a v jakých malá písmena. Je to pro mě španělská vesnice. (- Proč se vlastně používá tohle slovní spojení? Copak mají ve Španělsku nějaké nepochopitelné vesnice??)

47.

Někdy mám takovou radost z toho, jak jsem co napsala, že si to čtu pořád dokola a jsem na sebe pyšná.

48.

Denně si několikrát projedu všechny pády. Jednak proto, že se bez nich neobejdu a taky čistě ze zvyku.

49.

Zapomínám vyjmenovaná slova.

50.

Občas sama sebe pobavím svými překlepy.

„Na tohle jsme neměli čaj.“

„Ukázala na mě prsem.“

„Mrknul na ni otem.“

„V ruce držela kapírový papesník.“

„Vrzla se na sáček bonbonů.“

„Domů chodím zásadně pozdi.“

„Hudba funěla až do třetího patra.“

„Nemusíš mi to zvracet.“

„Na druhý den se otelilo.“

„Listuju spousty věcí.“

„Dělej si, co chceš, mě je to čumák.“

„Pes mi vrazil do dlaně ženich.“

„Máš kladky na očích.“

„Neměj z toho obvazy.“

„Stále kouřil s obsahem svého šálku.“

51.

Sbírám, fotím a tvořím všechno, co nějak souvisí s mými příběhy.

52.

Nemám výčitky svědomí, když svým postavám hážu klacky pod nohy, trápím je a tak vůbec jim dělám ze života peklo. Asi jsem mrcha.

53.

Několikrát jsem se snažila spočítat, kolik slov jsem zhruba celkem napsala. K tomu číslu je ale nemožné se dopočítat, protože jsou to ještě hromady popsaných sešitů a taky text, který už jsem smazala. Můžu jenom spočítat, kolik slov mají všechny mé dopsané i rozepsané příběhy, ale ke skutečné cifře se nikdy nedostanu.

54.

Neumím pojmenovávat kapitoly, tak jim dávám jen čísla.

55.

Všechno, co potřebuju esteticky upravit, zvládnou v programu malování nebo PowerPointu.

56.

Přesto, že jsem ohromnou část svého života strávila s programem na psaní, pořád neumím používat většinu jeho nástrojů a držím se osvědčených metod, které mě naučili už na základní škole. Nejspíš to samo o sobě vypovídá, že nejsem technický typ.

57.

Psaní příběhu od nuly, bez čehokoliv dalšího, bez již existujícího textu nebo vět, je mnohem, MNOHEM jednodušší, než přepisování a redigování textu, který už existuje, má svoji strukturu, návaznost a odkazy na skutečnosti, které se staly nebo teprve stanou. Vždycky, když musím proškrtávat a přepisovat, připadám si jako na pitevně a občas bych to nejradši přeskočila. (Dobře, je to častěji, než se mi chce právě přiznat).

58.

Někdy něco smažu tak rychle, že vlastně ani nevím, co jsem napsala. Díky bohu za Ctrl+Z.

59.

Občas píšu tak rychle, že potom musím čekat, než se text zobrazí i v dokumentu.

60.

Občas se bojím, že jsem na jeden příběh spotřebovala všechna esa, všechny super náměty a nápady, co mě kdy napadly a všechny vtípky, co jsem si střídala a mám strach, že ten další příběh už zaručeně nebude nic originálního, protože to nejlepší jsem už bez rozmyslu nacpala jinam.

61.

Skoro nikdy nemám ani to nejmenší ponětí, jak můj příběh skončí.

62.

Občas překvapím nějakým zvratem i samu sebe.

63.

Často se hlasitě směju vtipům a komickým situacím, které vytvářím. Jsem s nimi zkrátka spokojená.

64.

Někdy úplně zapomenu základní pravidla pravopisu. Prostě mám okno, jako kdybych snad češtinu nikdy neslyšela ani neviděla.

65.

Nikdy si nepíšu osnovu příběhu. Podle mě je to děsná blbost. Psaní je kreativní činnost a tudíž se nedá postupovat podle předem fixně daných bodů. U mě fungují jen chaotické poznámky. Ty jsou fajn.

66.

Vadí mi škatulkování. Když řeknu, že píšu fantasy, neznamená to přeci nutně, že tam lítá drak a kolem běhají trpaslíci s kladivy a vousy dlouhými tak, až si na ně šlapou. To samé platí pro YA.

67.

Nejlíp se mi píše v noci, když všichni spí, kolem je tma a já se snáz vžiju do toho, co tvořím.

68.

Neuznávám kurzy tvůrčího psaní.

Psaní je podle mě něco, co se nedá naučit. Psaní je něco, co v sobě každý musí objevit a potom na sobě tvrdě makat, aby jej ovládl. Žádná výuková lekce z vás neudělá mistra, ani ve vás neprobudí skrytý talent. Jediné, co potřebujete, je praxe a stovky a tisíce napsaných slov. Jedině tak se člověk psát skutečně naučí.

69.

Některá slova mi vyloženě vadí a tak je nepoužívám. Sekunda, například.

70.

Žiju tisíci životy. Jedním skutečným a všemi těmi vymyšlenými.

71.

Když vejdu do místnosti (nebo kamkoliv) a někdo (samozřejmě ten, kdo mě zná) prohlásí: „Á, tak tady je ta naše velká spisovatelka!“ mám chuť popadnout propisku a zarazit ji dotyčnému někam = kamkoliv. Nejen, že to zní výsměšně a je jedno, jestli to zrovna v tu chvíli myslel vážně, ale poklona to rozhodně není. Možná, pokud by se okleštila věta na pouhé: „Toto je spisovatelka.“ Ale proč že mě to štve – jakmile to někdo prohlásí, obrátí se ke mně tváře a čekají, že se jim před očima přeměním na Rowlingovou. Ne. Jsem Vaňková a svět moje objevení ještě čeká!

72.

Představuju si, jak by některá slovní spojení vypadala v reálu, kdyby měla být brána doslovně. Třeba takové: „Bojovně vystrčil bradu,“ nebo: „Nechala se tím unést,“ anebo: „Málem jí vypadly oči z důlků.“ – to jako že si je na poslední chvíli zatlačila zpátky?

73.

Vyhýbám se psaní choulostivých scén.

74.

Nemám vyhraněný žánr, dokážu psát o všem, pokud mě to dostatečně zaujme a budu schopná na tom vystavět děj.

75.

Lidé z mého okolí se mě často ptají, jestli je použiju jako předlohu pro nějakou postavu, nebo jestli podle nich nějakou alespoň nepojmenuju. Moje odpověď je: NE.

76.

Setkávám se s otázkami, jestli se mi to, o čem píšu, stalo. Ty dotazy nesnáším.

77.

Někdy se bojím, co si o mně lidé budou myslet, až si přečtou, co jsem napsala. Mám totiž neodbytný dojem, že mým příběhem posuzují mě a snaží se všechno nějakým způsobem přetavit na moji osobu, můj život a moje životní zážitky. Lidi, prosím, nedělejte to!

78.

Těžko se mi přijímá fakt, že se nějaký čtenář úplně zblázní do mého příběhu. Je to samozřejmě úžasné a vlastně je to splněný sen, protože přesně tohle je můj cíl – aby lidé mé knihy milovali, ale jsem od přírody paranoidní a tak v tom hledám zradu. Ve skrytu duše ale jásám, křičím a brečím radostí. Jsem tak trochu komplikovaná osobnost.

79.

Vždycky, když mi někdo na mou práci napíše kritiku, vypěním. Nakonec si z toho ale vezmu přesně to, s jakým účelem mi to bylo sděleno – ponaučení a výhodu do příště.

80.

Když se někdo cizí dozví, že píšu knížky, obvykle na mě v tu ránu začne zírat jako na sněhuláka v létě – slyšel o něm, ale rozhodně ho teď a tady nečekal.

81.

Nenávidím, když se mě někdo zeptá, o čem moje kniha je. Ne, že bych v něm nechtěla probudit zájem, ale prostě nejsem schopná odpovědi. Je to fyzicky nemožné a dám všemu lidstvu do budoucna radu – dokud to autor nemá dopsané, neptejte se ho. Prostě NE.

82.

Jestli někdy potkám někde člověka, co si bude číst mou knihu, přisednu si k němu a začnu se ho nenápadně vyptávat, co si o tom myslí, jestli se mu to líbí,... A potom se mu přiznám, že to já ji napsala. – Tohle je jeden z mých největších snů, co se psaní týče.

83.

Komunikace s fanoušky a čtenáři mě naplňuje optimismem a motivuje mě. Není nic lepšího, než když vás někdo úplně cizí, kdo vám nic nedluží ani ho k tomu nikdo nedonutil, sám od sebe napíše, pochválí vás a překypuje zájmem a nedočkavostí. Vážně, nic lepšího snad není!

84.

Jsem pedant na knižní obálky, zejména ty svoje.

85.

Nejsem schopná vymyslet a sestavit anotaci ke svému příběhu.

86.

Mám své vzory. Nekopíruju je, já se jejich talentem inspiroju.

87.

Když dlouho píšu, bývám potom dezorientovaná.

88.

Své příběhy a jejich hrdiny miluju. Bez výjimky. Jsem jako máma spousty dětí ve spoustě alternativních světů a každé mám ráda svým způsobem jinak, všechny ale stejně moc.

89.

Sotva začne den, já už mám ruce počmárané od propisky. Vůbec nechápu, jak se to děje. Je to zkrátka záhada.

90.

Někdy nejsem schopná dát dohromady odstavec, nebo jen větu a tak opustím klávesnici, popadnu papír a propisku a píšu ručně. Člověk by nevěřil, ale ohromně to pomáhá. Píšu totiž pomaleji a moje písmo má spoustu obloučků a energických tahů a slova se mi zdají být najednou mnohem většími kamarády, než když je z nich neosobní zástup Times New Roman klonů.

91.

Nedílnou součástí každého psavce je připojit sebe, svůj mozek a svoji práci na vševědoucí síť zvanou internet. A kdo tvrdí, že ne, asi ještě doma datluje do psacího stroje.

92.

Ráda píšu barevnými propiskami. Modrá, černá a červená jsou nuda.

93.

Když píšu, neexistuje nic jako pracovní doba, povinná přestávka nebo okolní svět. Prostě až to bude, tak to bude. Nápady se neobjevují na povel podle toho, kdy je čas tvořit a kdy ne. Když přijdou, je mou povinností (a v nejlepším zájmu) jim otevřít, nechat je vstoupit a dovolit jim mě ovládnout.

94.

Recenze. Strašák i největší kámoš (podle toho, kdo ji píše a jaký vynese verdikt).

95.

Na mém psacím stole VŽDYCKY najdete: notebook, hrnek kafe, vyplivnutý mozek, lampičku, poznámkový blok, propisky, fixátor zápěstí, mobil, knížky a nějakou z mých končetin.

Vytáčí mě, když slyším nějakého „knihomola“ mluvit o tom, jak čeští autoři nestojí vůbec za nic a proto čte výhradně zahraniční tvorbu, protože naši na takovou úroveň nemají.

Za první, je to nesmysl. Blábol. Výmysl. Mystifikace. Totální lež.

Za druhé, tento mylný dojem vzniká z omezeného rozhledu a mizerné informovanosti ohledně toho, kdo co jak píše.

Za třetí, domácí autoři se moc nevydávají, protože nakladatelé čelí přesně takovému prohlášením a nechtějí riskovat a (koloběh se uzavírá) proto se „čtenář s rozhledem“ jen těžko dostane k českým autorům a nemůže si na ně tudíž změnit názor a uznat, že i my máme skvělé spisovatele.

Za čtvrté, kvalita textu a úroveň/um spisovatele SKUTEČNĚ netkví v tom, v které zemi a na jakém kontinentě se narodil-vyrůstal-žije. Jednou pro vždy: je to mýtus a ti, kdo si stojí za tím, že na americké spisovatele nikdo nemá, jsou omezení, ovlivnění a vůbec, už jsem se rozčílila...

97.

Občas si udělám tak záhadné poznámky k psaní, že je potom nejsem schopná pochopit.

98.

Pečlivě si vedu časové osy příběhu. Nesnáším totiž, když si na to nějaký autor nedává pozor a potom to tam je, jak když se postavy vozí ve stroji času sem a tam.

99.

Když píšu, většinou v to období nečtu knihy ani se moc nedívám na filmy a seriály. Je to z jednoho prostého důvodu – nechci riskovat, že mě nějaký vnější podnět případně ovlivní v mém psaní.

100.

Strašně mě baví psát o tom, jaké to je psát 😊

Proč nedokážu psát povídky

Poslední dobou se u mě čím dál víc projevuje neschopnosti vyjádřit se „v pár slovech“. Ať už do ruky dostanu mikrofon a mám *stručně* promluvit o tématu anebo píši znakově omezený text.

V první chvíli – a to pokaždé – mám pocit, že ze sebe nedostanu ani slovo. Koukám, koukám, přemýšlím... a pak jako když mě někdo přetáhne lopatou po hlavě, začnou mi po klávesnici kmitat prsty rychlostí prchajícího zloděje, mám pocit, že moje myšlenky letí rychleji než stačím psát a potom, jak je u mě špatným zvykem, začnu natahovat děj, najednou mám miliardy nápadů, všechny samozřejmě musím bezpodmínečně zakomponovat a pak, když mě chytne křeč do rukou a já se musím chtě-nechtě zastavit, popadnout dech, doplnit energii a zkouknout, co jsme vyplodila, zjistím, že se už kriticky blížím ke krajní hranici povoleného limitu a to jsem přitom dle mého kdesi u úvodu.

Hrůza. Hrůzná hrůza. Co teď?

Následuje panika.

A potom, jako vždy, si řeknu, že prostě budu psát svým zběsilým tempem dál a dál, napíšu vše, co chci a co mě napadne a potom to jednoduše seškrtnám na požadovaný limit.

Chyba. Tahle strategie je *vždycky* chyba. Protože jakmile mám jít škrtnat, začnu plakat.

Škrty = vzlyky. Nastane fáze, kdy se nechci rozloučit s jediným slovem. Každé tam prostě dle mého patří, a kdybych ho vyjmula, všechno, ale *úplně* všechno by se ocitlo v jiném světle, dostalo by to jiný, nezamýšlený význam (což je, buďme k sobě upřímní, trochu blbost, ale vykládejte to někomu, kdo se se slovy mazlí, vybírá mezi nimi, vnímá a rozlišuje jejich drobné významové nuance a je schopný jednu jedinou větu třicetkrát přeskládat jenom proto, že ho zajímá, jak vhodné umístění určitých slov mění význam i atmosféru celého sdělení!)

A – hele! Zase jsem toho napsala mraky a přitom by se to celé taky klidně vešlo do jedné věty.

Ta by zněla asi takhle:

Nedokážu psát povídky, protože nejsem schopná vyjádřit se stručně a výstižně, aniž bych neužila jakékoli vystýlky a dějové vaty.

Jsem si jistá, že každý, kdo píše, ať už rekreačně nebo na vyšší úrovni naprosto dobře ví, co cítím, neboť si tím jistě prochází, stejně jako já, *neustále*.

O (ne)trpělivosti autorově

Trpělivost je autorovo motto. Mělo by být. Bez ní to totiž nejde.

Nejdříve je třeba být trpělivý při psaní, protože ať už člověk maká jako fretka, píše jako o život, trvá to, než kniha vznikne. Jenže už během psaní autor v myšlenkách pořád odbíhá a sní, jak je kniha na policičkách knihkupectví a jak název jeho díla atakuje žebříček bestsellerů. A to je k tomu ještě sakra dlouhá štreka!

Trpělivost vyžaduje také přepisování a redigování. Tady už začíná ta netrpělivost/otrávenost z toho, že příběh už existuje, ale stejně se na něm musí ještě hodně pracovat, což jen oddaluje tu možnost, ten cíl, dát své dílko přečíst veřejnosti.

A potom, rozhodne-li se jej autor vydat, je tu jedno z nejdelších čekání, které je přímo živnou půdou pro netrpělivost, podrážděnost a pochyby – odeslat rukopis nakladatelství a čekat, až se někdo ozve. A čekat. A čekat. A čekat klidně měsíc, tři měsíce, *půl roku*... A váhat, zdali se vůbec ozvou, jestli to četli...?

Potom přijde na řadu ten moment, kdy se připomínáte a připomínáte, ale stále žádná odpověď, prostě nic. A tak to po roce (!) (protože, co kdyby se

zrovna dneska ozvali, co kdyby to už četli, co kdyby...) vzdáte a oslovíte další nakladatelství.

A VŠECHNO NANOVO!

A potom, když už se konečně dočkáte vytoužené odpovědi, když už konečně uslyšíte tu vytouženou větu: „Vydáme to.“, když už se konečně podepíše smlouva, když už se konečně domluvíte na podmínkách... zase čekáte.

Na redigování. Na schválení. Na grafika. Na odsouhlasení. Na všechno.

A potom to neskutečný čekání (v porovnání s čekáním na prvotní odpověď nakladatelství ohledně rukopisu už ale nesrovnatelné až skoro zanedbatelné) než to půjde do tisku, slepí se to dohromady, než nastane ten termín, kdy knihu naskladní.

A potom *čekáte zase*. Na ohlasy. Na recenze. Na komentáře. Na hodnocení. Na čísla prodeje. Na názor veřejnosti. Na kritiku nebo chválu.

A během toho všeho, během ÚPLNĚ KAŽDÉ FÁZE *pochybujete*. Má to smysl? Je to dobré? Zaujme to? Nezničí mě to? Co když mě to vystřelí vzhůru? Koupí to vůbec někdo? Co když to bude propadák? Co když se ztrapním? Co když to bude hit? Co když je to chyba? Stál ten čas za to? Stály za to ty nervy? Má to smysl? ...

Krásné, že?

Vítejte ve světě autorů. Krví jim proudí kofein, jsou neurotičtí, bojují s netrpělivostí, pochybují a pochybují stále, i když mají v tom, co dělají úspěch. Mají okousané nehty, kruhy pod očima a vypadávají jim klouby prstů z jamek.

Že přeháním?

Zkuste si obout tyhle boty a projít se po téhle horské stezce, nahoru a dolů, horkem i deštěm, klouzat se po blátě, schytávat rány od větví a bojovat se vším, kolem čeho se mihnete. A potom si, milí čtenáři/autoři/skeptici/kritici/snílci/rýpalové a všichni-ostatní zkuste odpovědět na svůj podezřavý dotaz ohledně zveličování.

Dominika Vaňková

O psaní – deníček autora

v roce 2015

obálku zhotovila Dominika Vaňková

www.dominika-vankova8.webnode.cz

text je vlastnictvím autora

všechna práva vyhrazena